

สมุดบันทึกการเรียนรู้

สาระทักษะการพัฒนาอาชีพ

รหัสวิชา อช31001 รายวิชาช่องทางการขยายอาชีพ

รหัสประจำตัวนักศึกษา.....

ชื่อ-สกุล.....

ชื่อครูประจำกลุ่ม.....

ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

เขตคลองเตย

เรื่องที่ 1 : ความสำคัญและความจำเป็นในการครองชีพ

การขยายขอบข่ายอาชีพ

หมายความว่าถึง กิจกรรมอาชีพที่มีอยู่สามารถขยายกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์ออกไปเป็น ขอบข่ายอาชีพที่สร้างรายได้ ใช้ทุน ทรัพยากรจากอาชีพหลักให้เกิดคุณค่า สร้างความเข้มแข็งยั่งยืนใน อาชีพได้ เช่น

1. การขยายขอบข่ายอาชีพจากการหมุนเวียนเปลี่ยนรูปผลผลิตภัณฑ์ หรือผลพลอยได้ไปสู่ กิจกรรมใหม่ เช่น

1.1 สร้างธุรกิจแปรรูปหมูจากฟาร์มหมูของตนเอง

1.2 สร้างธุรกิจปุ๋ยหมักจากขี้หมู

1.3 สร้างธุรกิจขนมหวานเยลลี่จากหนังหมู

2. การขยายขอบข่ายอาชีพจากการสร้างและพัฒนาเครือข่ายจากอาชีพ เช่น

2.1 เฟรนชวย ชายสี่ะหมี่เกี๊ยว

2.2 การสร้างเครือข่ายนาข้าวอินทรีย์

3. การขยายขอบข่ายอาชีพจากการตลาด เช่น

3.1 สอนมะพร้าว น้ำหอมแม่ตุ้ม ศูนย์กลางรับซื้อและขายส่งมะพร้าว น้ำหอม ภายใต้การควบคุมคุณภาพของตนเอง

4. การขยายขอบข่ายอาชีพ จากการส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น

4.1 จัดบริการท่องเที่ยวพักผ่อน กินอาหารเกษตรอินทรีย์ที่ไร่สุดปลายฟ้า

4.2 ท่องเที่ยวชิมผลไม้ ชมสวนชาวไร่จันทบุรี

5. การขยายขอบข่ายอาชีพกับการส่งเสริมสุขภาพและอนามัย เช่น

5.1 พักผ่อนรับประทานอาหารธรรมชาติไร้สารพิษ ปฏิบัติธรรมกับ Home stay
ครองรางวัลระเซ้

6. การขยายขอบข่ายอาชีพกับการเรียนรู้ เช่น

6.1 เรียนรู้ระบบนิเวศ ความพอเพียงที่ไร่นาสวนผสมคุณพิชิต

ใบความรู้ เรื่อง ความหมายของการจัดการขยายอาชีพ เพื่อความมั่นคง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ดังนี้

การจัดการ หมายถึง กรรมวิธีในการสั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินงาน

ขยายอาชีพ หมายถึง การทำให้การทำมาหากิน แผ่กว้างออกไป

ความมั่นคง หมายถึง เกี่ยวกับการเกิดความแน่น และทนทานไม่กลับเป็นอื่น

การจัดการขยายอาชีพเพื่อความมั่นคง หมายถึง กรรมวิธีในการควบคุมการดำเนินงานทำมาหากินให้แผ่กว้างออกไปด้วยความทนทานไม่กลับเป็นอื่น

เศรษฐกิจ หมายถึง งานเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชน

พอเพียง หมายถึง เท่าที่ต้องการ ควรแก่ความต้องการ เต็มความต้องการ

ปรัชญา หมายถึง วิชาด้วยหลักแห่งความรู้ ความจริง

เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักแห่งความรู้ ความจริงของงานเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชนเป็นไปตามต้องการ

ดังนั้น การจัดการขยายอาชีพ เพื่อความมั่นคงตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงอาจให้ความหมายได้ว่า “ กรรมวิธีในการควบคุมการดำเนินงานทำมาหากินให้ขยายก้าวออกไปให้เกิดความแน่นและทนทานไม่กลับเป็นอื่นตามหลักความรู้ ความจริงของงานเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภคใช้สอยสิ่งต่าง ๆ ของชุมชนเป็นไปตามต้องการ ”

แบบประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการจัดการขยายอาชีพ ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1. อ่านกรณีตัวอย่างแล้วตอบคำถามด้วยตนเอง

“ ลุงอินปลูกข้าวโพดหวาน ขนาดร่องกว้าง 0.75 เมตร ยาว 40 เมตร สัปดาห์ละ 5 ร่องอย่างต่อเนื่องได้ผลผลิตสัปดาห์ละ 250 กิโลกรัม ขายให้กับลูกค้าประจำ มีรายได้ 2,500 บาทค่อนข้างแน่นอน แต่ปีนี้ลุงอินเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา 2 คน จะต้องมียาจ่ายเพิ่มอีกเดือนละ 10,000 บาท

ลุงอินหาตลาดข้าวโพดหวาน ได้ลูกค้าเพิ่มสามารถรับซื้อข้าวโพดหวานตามปริมาณที่เพิ่มขึ้นได้ตามต้องการ อยู่มาไม่นานเพื่อนบ้านหลายครอบครัวเอาอย่างปลูกข้าวโพดหวานขาย ทำให้ข้าวโพดมีปริมาณมาก ราคาตก

ลุงอิน เห็นว่า เพื่อนบ้านต่างก็ยากจน หากปล่อยให้สภาพเหตุการณ์เป็นเช่นนี้ก็จะพากันขาดทุนเสียหาย ลุงอินประเมินปริมาณข้าวโพดหวานที่ผลิตได้และมีคุณภาพปานกลางกับของลุงอิน ประมาณสัปดาห์ละ 3,000 กิโลกรัม จึงตัดสินใจไปบพอค้าขายส่งรายใหม่ต้องการข้าวโพดหวานปริมาณมาก หากลุงอินสามารถรวบรวมผลผลิต ควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานที่ต้องการและจัดการส่งมอบให้ได้ จะรับซื้อ กิโลกรัมละ 15 บาท ลุงอินจึงเจรจารับซื้อข้าวโพดหวานของเพื่อนบ้านให้ราคา กิโลกรัมละ 10 บาท หักค่าขนส่ง กิโลกรัมละ 1 บาท ลุงอินได้กำไร กิโลกรัมละ 4 บาท เดือนหนึ่งจะมีรายได้ 48,000 บาท พอเพียงใช้จ่ายดำรงชีวิต ส่งลูกเรียนได้ ที่ดินที่เคยปลูกข้าวโพดและว่างเปล่า จำนวน 20 ไร่ ลุงอินปลูกไม้ป่าต้นยางนา ต้นสัก เป็นไม้โตไวได้ 2,000 ต้น อีก 15 ปีข้างหน้าจะสามารถตัดโค่นขายได้ต้นละ 5,000 บาท คาดว่าจะได้เงินประมาณ 10 ล้านบาท ”

จากเรื่องราวของลุงอิน ท่านมีความเข้าใจอย่างไร

1. การดำเนินงานปลูกข้าวโพดหวานขนาดร่องกว้าง 0.75 เมตร ยาว 40 เมตร สัปดาห์ละ 5 ร่องเปรียบได้กับข้อใด

ก. ความมั่นคง	ข. การขยายอาชีพ
ค. การจัดการ	ง. ความพอเพียง

2. มีรายได้ สัปดาห์ละ 2,500 บาทค่อนข้างแน่นอน สอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด

ก. ความมั่นคง	ข. การขยายอาชีพ
ค. การจัดการ	ง. ความพอเพียง

3. ลุงอินหาตลาดข้าวโพดหวานเพิ่มขึ้นเกี่ยวข้องกับข้อใด

ก. ความมั่นคง	ข. การขยายอาชีพ
ค. การจัดการ	ง. ความพอเพียง

4. เพื่อนบ้านเขาอย่างปลูกข้าวโพดหวานกันมาก ราคาตก เกี่ยวข้องกับข้อใด
 - ก. ความไม่มั่นคง
 - ข. การขยายอาชีพ
 - ค. การจัดการ
 - ง. ความพอเพียง
5. ลุงอินไปพบพ่อค้าขายส่งรายใหญ่ เกี่ยวข้องกับข้อใด
 - ก. ความมั่นคง
 - ข. การขยายอาชีพ
 - ค. เศรษฐกิจ
 - ง. ความพอเพียง
6. การรวบรวมผลผลิต การควบคุมคุณภาพผลผลิต การจัดการรายได้กับสมาชิกเพื่อนบ้าน ข้อใดถูกต้องมากที่สุด
 - ก. ความมั่นคง
 - ข. การขยายอาชีพ
 - ค. เศรษฐกิจ
 - ง. ความพอเพียง
7. ลุงอินให้ราคาข้าวโพดหวานของเพื่อนบ้าน กิโลกรัมละ 10 บาท ข้อใดถูกต้องมากที่สุด
 - ก. ความมั่นคง
 - ข. การขยายอาชีพ
 - ค. เศรษฐกิจ
 - ง. ความพอเพียง
8. รายได้เดือนละ 48,000 บาทของลุงอิน สอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ความมั่นคง
 - ข. การขยายอาชีพ
 - ค. เศรษฐกิจ
 - ง. ความพอเพียง
9. รายได้จากปลูกไม้ป่า 20 ไร่ เป็นเงิน 10 ล้านบาท อีก 15 ปีข้างหน้าของลุงอินตรงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ความมั่นคง
 - ข. การขยายอาชีพ
 - ค. เศรษฐกิจ
 - ง. ความพอเพียง

กิจกรรมที่ 1

ความสำคัญและความจำเป็นในการขยายอาชีพ

คำชี้แจง : ให้ครูและผู้เรียนร่วมกันนำผลการวิเคราะห์ของกลุ่มมาเทียบเคียงกับสาระ ความหมาย ความสำคัญและความจำเป็นในการขยายอาชีพ แล้วร่วมกันคิดให้ความหมายต่อคำต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของชุมชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1) ขอบข่ายของการขยายอาชีพ หมายความว่าถึง

.....

2) กิจกรรมอาชีพที่ทำอยู่ หมายความว่าถึง

.....

3) การสร้างรายได้ หมายความว่าถึง

.....

4) การใช้ทุน ใช้ทรัพยากร หมายความว่าถึง

.....

5) ความเข้มแข็งและความยั่งยืน หมายความว่าถึง

.....

6) การหมุนเวียนเปลี่ยนรูป หมายความว่าถึง

.....

7) การสร้างและพัฒนาเครือข่ายจากอาชีพหลัก หมายความว่าถึง

.....
.....
.....

8) การขยายอาชีพจากการตลาด หมายความว่าถึง

.....
.....
.....
.....

9) การขยายอาชีพจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายความว่าถึง

.....
.....
.....
.....

10) การขยายอาชีพจากการส่งเสริมสุขภาพ อนามัย หมายความว่าถึง

.....
.....
.....
.....

11) อื่น ๆ ยังมีอะไรบ้างที่ควรจะนิยามเอาไว้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

เรื่องที่ 2 : การขยายอาชีพในชุมชน ประเทศ และ ภูมิภาค 5 ทวีป

ได้แก่ ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย ทวีปอเมริกา ทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

กลุ่มอาชีพใหม่

จากการเปลี่ยนแปลงในบริบทโลกทั้งในส่วนการรวมกลุ่มทางการเงิน การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และประการสำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรทางสังคม ดังนั้น อาชีพในปัจจุบันจะต้องมีการพัฒนาวิธีการและศักยภาพในการแข่งขันได้ในระดับโลก ซึ่งจะต้องคำนึงถึงบริบทภูมิภาคหลักของโลก หรือ “รู้ศักยภาพเขา” หมายถึงทวีปเอเชีย ทวีปอเมริกา ทวีปยุโรป ทวีปออสเตรเลีย และทวีปแอฟริกา และจะต้อง “รู้ศักยภาพเรา” หมายถึงรู้ศักยภาพหลักของพื้นที่ประเทศไทย คือศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นเพื่อให้การประกอบอาชีพสอดคล้องกับศักยภาพหลักของพื้นที่และสามารถแข่งขันในเวทีโลก จึงได้กำหนดกลุ่มอาชีพใหม่ 5 กลุ่มอาชีพ คือ กลุ่มอาชีพใหม่ด้านการเกษตร กลุ่มอาชีพใหม่ด้านพาณิชยกรรม กลุ่มอาชีพใหม่ด้านอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพใหม่ด้านความคิดสร้างสรรค์ และกลุ่มอาชีพใหม่ด้านการบริหารจัดการและบริการ

1. **กลุ่มอาชีพใหม่ด้านการเกษตร** คือ การพัฒนาอาชีพในด้านการเกษตรเกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง โดยนำ องค์ความรู้ใหม่ เทคโนโลยี/นวัตกรรม มาพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพหลักของพื้นที่ คือศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ อาชีพใหม่ด้านการเกษตร เช่น เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร ธุรกิจการเกษตร เป็นต้น

2. **กลุ่มอาชีพใหม่ด้านพาณิชยกรรม** คือ การพัฒนาหรือขยายขอบข่ายอาชีพด้านพาณิชยกรรม เช่น ผู้ให้บริการจำหน่ายสินค้าทั้งแบบค้าปลีก และค้าส่งให้แก่ผู้บริโภคทั้งมีหน้าร้านเป็นสถานที่จัดจำหน่าย เช่น ห้างร้าน ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์สโตร์ ร้านสะดวกซื้อ และการขายที่ไม่มีหน้าร้าน เช่น การขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. **กลุ่มอาชีพใหม่ด้านอุตสาหกรรม** คือ การพัฒนาอาชีพที่อาศัยองค์ความรู้ เทคโนโลยี/นวัตกรรม อาชีพเกี่ยวกับงานช่าง ซึ่งได้แก่ช่างไฟฟ้า ช่างไม้ ช่างยนต์ ช่างประปา ช่างปูน และช่างเชื่อมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในประเทศ และต่างประเทศและศักยภาพหลักของพื้นที่ เช่น ผู้ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เครื่องใช้ไฟฟ้า หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์โดยทั่วไป เช่น IC PCB ผู้ประกอบรถยนต์ และยานยนต์ประเภทต่างๆ ผู้ผลิต ตัวแทนจำหน่าย หรือผู้ประกอบชิ้นส่วนหรือ

อะไหล่รถยนต์ ผู้ให้บริการซ่อมบำรุงรถยนต์ ผู้จัดจำหน่ายและศูนย์จำหน่ายรถยนต์ทั้งมือหนึ่งมือสอง ผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่องจักรและเครื่องมือทุกชนิด เช่นเครื่องจักรกลหนัก เครื่องจักรกลเบา ผลิตอุปกรณ์หรือส่วนประกอบพื้นฐานของเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เช่นสายไฟ หลอดไฟ ฉนวนไฟฟ้า มอเตอร์ต่าง ๆ การผลิตอลูมิเนียม ผลิตและตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์เหล็ก สเตนเลส ผู้ผลิตจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง วัสดุตกแต่ง สุขภัณฑ์ การก่อสร้าง อาคาร หรือที่อยู่อาศัย

4. กลุ่มอาชีพใหม่ด้านความคิดสร้างสรรค์ ท่ามกลางกระแสการแข่งขันของโลกธุรกิจที่ไร้พรมแดน และการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสารและการคมนาคม การแลกเปลี่ยนสินค้าจากที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่ที่อยู่ห่างไกลนั้นเป็นเรื่องง่ายในปัจจุบันเมื่อข้อจำกัดของการข้ามพรมแดนมิใช่อุปสรรคทางการค้าต่อไปจึงทำให้ผู้บริโภคหรือผู้ซื้อมีสิทธิเลือกสินค้าใหม่ได้อย่างเสรีทั้งในด้านคุณภาพและราคา ซึ่งการเรียนรู้และพัฒนาสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตลาดอยู่แล้วในยุคโลกไร้พรมแดนกระทำได้ง่าย ประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ เช่น ประเทศจีน อินเดีย เวียดนาม และประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันออก จะมีความได้เปรียบในการแข่งขันด้านราคา ด้วยเหตุนี้ประเทศผู้นำทางเศรษฐกิจหลายประเทศจึงหันมาส่งเสริมการค้าเสรีตามนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ และหลีกเลี่ยงการผลิตสินค้าที่ต้องต่อสู้ด้านราคา โดยหลักการของเศรษฐกิจสร้างสรรค์คือแนวคิดหรือแนวปฏิบัติที่สร้าง/เพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการได้โดยไม่ต้องใช้ทรัพยากรมากนัก แต่ใช้ความคิด สติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเจริญเติบโตอย่างคุณภาพและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญา ภายใต้ปัจจัยสนับสนุนที่เอื้ออำนวยและระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประเทศ มุ่งปรับโครงสร้าง และการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสาขาบริการที่มีศักยภาพบนพื้นฐานของนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์และเมืองสร้างสรรค์ เพิ่มผลิตภาพของภาคเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยี และกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาภาคอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมฐานความรู้เชิงสร้างสรรค์ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ สร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ควบคู่ไปกับการปฏิรูปกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆทางเศรษฐกิจ และการบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นฐานเศรษฐกิจของประเทศที่เข้มแข็ง และขยายตัวอย่างมีคุณภาพ

กลุ่มอาชีพใหม่ด้านความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นอาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา(Education) การสร้างสรรค์งาน(Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม(culture) การสั่งสมความรู้ของสังคม (Wisdom) และเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่(Technology and Innovation)

(อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ,2553) ดังนั้นกลุ่มอาชีพใหม่ด้านความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นการต่อยอดหรือการพัฒนาอาชีพในกลุ่มอาชีพเดิม คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรม กลุ่มอาชีพคหกรรม กลุ่มอาชีพหัตถกรรม และกลุ่มอาชีพศิลปกรรม

กลุ่มอาชีพใหม่ด้านความคิดสร้างสรรค์ เช่น แฟชั่นเสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ทรงผม สปาสมุนไพร การออกแบบสื่อ/ภาพยนตร์/โทรทัศน์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เพอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้างแบบประหยัดพลังงาน เซรามิก ผ้าทอ จักสาน แกะสลัก รถยนต์พลังงานทางเลือก ชากอลอัดโนมัตีเพื่อผู้พิการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตลาดน้ำอโยธยา เป็นต้น

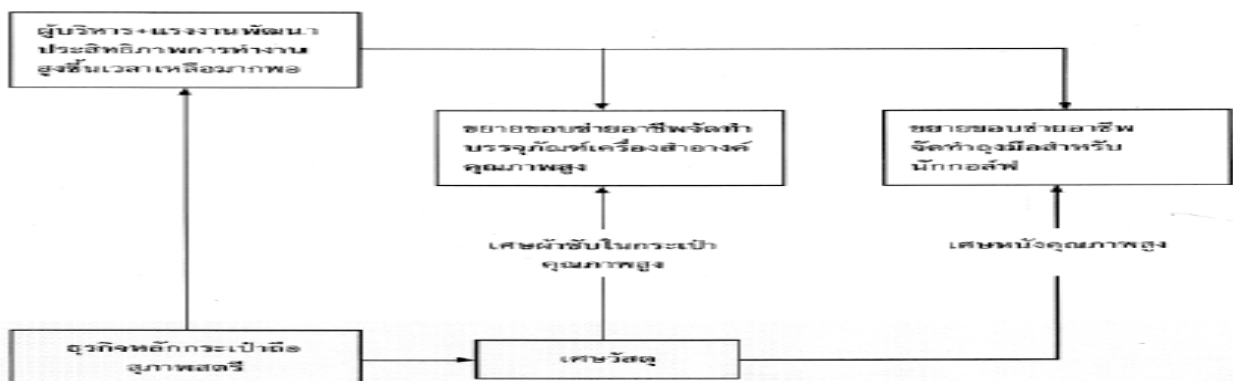
5. กลุ่มอาชีพใหม่ด้านบริหารจัดการและบริการ เช่น ธุรกิจบริการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจบริการโลจิสติกส์ ธุรกิจภาพยนตร์ ธุรกิจการจัดประชุม และแสดงนิทรรศการ บริการที่ปรึกษาด้านอสังหาริมทรัพย์ ที่ปรึกษาทางธุรกิจ

งานอาชีพใหม่ทั้ง 5 กลุ่ม ในอนาคตจะมีการเติบโตทางธุรกิจมากขึ้น จึงมีความต้องการเจ้าหน้าที่ บุคคล พนักงาน เพื่อควบคุม และปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะฝีมือเป็นจำนวนมาก

การขยายขอบข่ายอาชีพระดับประเทศ ธุรกิจที่มีการขยายขอบข่ายอาชีพในระดับประเทศ มักจะเป็นธุรกิจที่สร้างประสิทธิภาพ ในระบบการจัดการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกำลังคนทั้งระดับบริหารจัดการ และแรงงาน การจัดการเงินทุน การจัดการวัสดุนำเข้า การผลิตและกระบวนการผลิตให้ได้ผลผลิตสูงสุด และมีของเสียให้น้อยที่สุดเป็นเรื่องสำคัญในงานอาชีพด้านเกษตรกรรม งานอาชีพด้านอุตสาหกรรม งานอาชีพด้านพาณิชยกรรม งานอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และงานอาชีพด้านอำนวยการ และอาชีพเฉพาะทาง ดังนั้นการจัดตั้งธุรกิจรองลงมา ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับการลดปริมาณการเสียให้น้อยที่สุด จนเหลือศูนย์รองรับธุรกิจหลัก จึงเกิดการขยายขอบข่ายอาชีพขึ้น

ตัวอย่างที่ 1 การขยายขอบข่ายจากอาชีพผลิตกระเป๋าถือสุภาพสตรี

การขยายอาชีพระดับโลก

การขยายอาชีพระดับโลก

หากเราจะมองไปที่ประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นนักคิด นักพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอื่นๆ ล้วนแต่ทำลายสิ่งแวดล้อมประเทศมหาอำนาจเหล่านี้ จึงขยายขอบข่ายการผลิตออกไปยังประเทศที่ค่าจ้างแรงงานต่ำ และหันกลับมาอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สร้างความสวยงามให้กับบ้านเมือง และชนบท สร้างเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว หันมาพัฒนาการผลิตอาหาร พืช ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ ในระบบเกษตรอินทรีย์ที่มีความปลอดภัยและคุณภาพสูง เพื่อสร้างพื้นฐานสุขภาพชีวิตประชาชนของเขาให้อยู่ดีมีสุข ผู้การมีปัญญาอันล้ำเลิศ

ตัวอย่างที่ 1 การขยายขอบข่ายอาชีพจากเกษตรอินทรีย์

จากตัวอย่างเราจะเห็นว่า อาชีพปลูกพืชอินทรีย์เป็นอาชีพหลักที่สามารถขยายขอบข่ายออกไปเป็นอาชีพคู่ค้า และประมง อาชีพแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร อาชีพท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และอาชีพจัดการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์

เรื่องที่ 3 : ความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางประกอบการอาชีพ

การมองเห็นช่องทางประกอบการอาชีพ

โอกาส และความสามารถที่จะนำมาประกอบอาชีพได้ก่อนผู้อื่น เป็นหัวใจสำคัญของการประกอบอาชีพ หากผู้ประกอบอาชีพตามที่ตลาดต้องการ และเป็นอาชีพที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น ย่อมทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาตนเองให้มองเห็นโอกาสในการประกอบอาชีพได้ คือ

1. **ความชำนาญจากงานที่ทำในปัจจุบัน** จะเป็นแหล่งความรู้ ความคิด ที่จะช่วยให้มองเห็นโอกาสในการประกอบอาชีพได้มาก เช่น บางคนมีความชำนาญทางด้านการทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ต่อท่อน้ำประปา ช่างไม้ ช่างปูกระเบื้อง ช่างทาสี ฯลฯ ซึ่งสามารถ

ความชำนาญดังกล่าวมาพัฒนาและประกอบอาชีพขึ้นมาได้ บางคนเคยทำงานที่โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า เมื่อกลับมาภูมิลำเนาเดิมของตนเอง ก็นำความรู้ความสามารถ และความชำนาญมาใช้เป็นช่องทางประกอบการอาชีพของตนเองได้

2. **ความชอบความสนใจส่วนตัว** เป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้มองเห็นช่องทางโอกาส ในการประกอบอาชีพ บางคนชอบประดิษฐ์ดอกไม้ บางคนชอบวาดรูป ทำให้บุคคลเหล่านี้ พัฒนางานที่ชอบ ซึ่งเป็นงานอดิเรกได้กลายเป็นอาชีพหลัก ทำรายได้เป็นอย่างดี

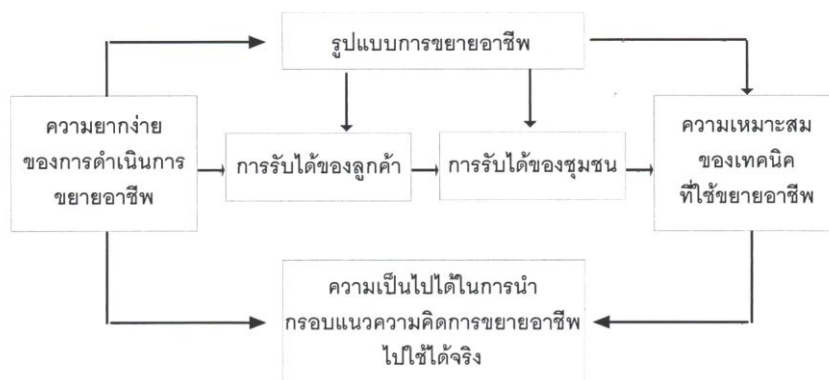
3. **การฟังความคิดเห็นจากแหล่งต่างๆ** พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคล เป็นแหล่งความรู้ และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มเป็นอย่างดี ในบางครั้งเรามีความคิดแล้ว และได้พุดคุยกับบุคคลต่างๆ จะช่วยให้การวิเคราะห์ความคิดชัดเจนขึ้น ช่วยให้เห็นไปข้างหน้าได้อย่างรอบคอบก่อนที่จะลงมือทำงานจริง

4. **การศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ** นิตยสาร หนังสือพิมพ์ การดูวีดิทัศน์ ฟังวิทยุ ดูรายการโทรทัศน์ จะช่วยให้เกิดความรู้และความคิดใหม่ ๆ

5. **ข้อมูล** สถิติ รายงาน ข่าวสารจากหน่วยราชการ และเอกชน รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในการมองหาช่องทางในการประกอบอาชีพ ผู้ที่จะมองหาอาชีพ พัฒนาอาชีพ ควรให้ความสนใจข้อมูลต่างๆ ในการติดตามเหตุการณ์ให้ทัน แล้วนำมาพิจารณา ประกอบการตัดสินใจประกอบอาชีพ

เรื่องที่ 4 : ความเป็นไปได้ของการขยายอาชีพ

การประเมินความเป็นไปได้ในการนำกรอบแนวคิดไปใช้ในการขยายอาชีพได้จริง

จากแผนภูมิดังกล่าวแสดงให้เห็นกรอบแนวคิดในการประเมินความเป็นไปได้ มีองค์ประกอบร่วมกัน 6 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปร ดังนี้

1. รูปแบบการขยายอาชีพ มีตัวแปรร่วม ดังนี้
 - 1.1 ผลผลิต
 - 1.2 กระบวนการผลิต
 - 1.3 ปัจจัยนำเข้าการผลิต
2. ความยากง่ายของการดำเนินการจัดการ มีตัวแปรร่วม ดังนี้
 - 2.1 การบริหารจัดการ แรงงาน เงินทุน
 - 2.2 แผนธุรกิจ
3. การรับได้ของลูกค้า มีตัวแปรร่วม ดังนี้
 - 3.1 ผลผลิตอยู่ในความนิยม
 - 3.2 เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต
 - 3.3 ราคา
4. การรับได้ของสังคมชุมชน มีตัวแปรร่วม ดังนี้
 - 4.1 สภาพแวดล้อม
 - 4.2 วัฒนธรรมประเพณี
5. ความเหมาะสมของเทคนิควิทยาการที่ใช้ในการขยายอาชีพ
 - 5.1 เทคนิควิทยาการเพื่อการลดต้นทุน
 - 5.2 เทคนิควิทยาการเพื่อการลดของเสีย

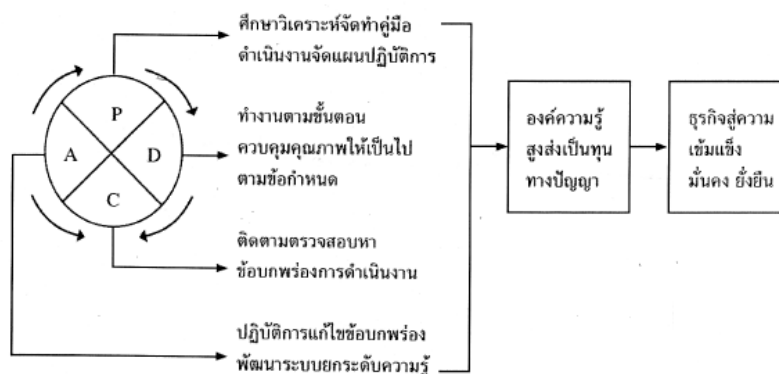
วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจมีความจำเป็นที่เจ้าของธุรกิจจะต้องประเมินตัดสินใจด้วยตนเอง สำหรับกรณีที่ธุรกิจมีหุ้นส่วนหรือผู้เกี่ยวข้อง ควรจะใช้วิธีสนทนาเจาะลึกและวิธีความสัมพันธ์ร่วมกัน โดยมีวิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้วยตนเอง ด้วยรายละเอียดและความเป็นไปได้ ความเป็นพวกเดียวกัน โดยทบทวนหลาย ๆ ครั้งจนมั่นใจแล้วจึงตัดสินใจ

เรื่องที่ 5 : การกำหนดวิธีการขั้นตอนการขยายอาชีพและเหตุผลของ

การขยายอาชีพ

เป็นขั้นตอนการปฏิบัติการในอาชีพที่จะต้องใช้องค์ความรู้ที่ยกระดับคุณค่า เพื่อมาใช้ปฏิบัติการจึงเป็นกระบวนการของการทำงานที่เริ่มจากการนำองค์ความรู้ที่จัดทำในรูปของ คู่มือ คุณภาพหรือเอกสารคู่มือดำเนินงานมาศึกษาวิเคราะห์จัดระบบปฏิบัติการจัดปัจจัยนำเข้า ดำเนินการทำงานตามขั้นตอน และการควบคุมผลผลิตให้มีคุณภาพเป็นไปตามข้อกำหนดดำเนินการตรวจสอบหาข้อบกพร่องในการทำงาน และปฏิบัติแก้ไขข้อบกพร่องเป็นวงจรอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงพัฒนาเอกสารคู่มือดำเนินงานไปเป็นระยะๆ ก็จะทำให้การปฏิบัติการในกิจกรรมอาชีพประสบความสำเร็จสู่ความเข้มแข็ง มั่นคง ยั่งยืน ตามกรอบความคิดนี้

1. การปฏิบัติการใช้ความรู้ โดยใช้วงจรเต็มมิ่ง เป็นกรอบการทำงาน

- P - Plan ด้วยการทำเอกสารคู่มือดำเนินงาน (ซึ่งได้มาจากกิจกรรมยกระดับความรู้) มาศึกษาวิเคราะห์จัดระบบปฏิบัติการที่ประกอบด้วยกิจกรรมขั้นตอน และผู้รับผิดชอบกำหนดระยะเวลาการทำงาน กำหนดปัจจัยนำเข้าดำเนินงานให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- D - Do การปฏิบัติการทำงานตามระบบงานที่จัดไว้อย่างเคร่งครัด ควบคุมการผลิตให้เสียหายน้อยที่สุด ได้ผลผลิตออกมามีคุณภาพเป็นไปตามข้อกำหนด

- C - Check การตรวจสอบหาข้อบกพร่องในการทำงานโดย ผู้ปฏิบัติการหาเหตุผลของการเกิดข้อบกพร่องและจดบันทึก

- A-Action การนำข้อบกพร่องที่ตรวจพบของคณะผู้ปฏิบัติ การมาร่วมกันเรียนรู้หาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่อง จนสรุปได้ผลแล้วนำข้อมูลไปปรับปรุงเอกสารคู่มือดำเนินงานเป็นระยะๆ ก็จะทำให้องค์ความรู้สูงขึ้นโดยลำดับ แล้วส่งผลต่อประสิทธิภาพของธุรกิจ ประสบผลสำเร็จนำไปสู่ความเข้มแข็งยั่งยืน

2. ทูทางปัญญา ผลจากการนำองค์ความรู้ไปใช้ มีการตรวจสอบหาข้อบกพร่อง และปฏิบัติการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องที่ผลทำให้องค์ความรู้สูงขึ้นเป็น ลำดับ จนกลายเป็นทูทางปัญญาของตนเอง หรือของชุมชนที่จะเกิดผลต่อธุรกิจ ดังนี้

- องค์ความรู้สามารถใช้สร้างผลผลิตที่คนอื่นไม่สามารถเทียบเคียงได้ และไม่สามารถทำตามได้ จึงได้เปรียบทางการแข่งขัน

- การเปลี่ยนแปลงยกระดับคุณภาพผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ลูกค้าเชื่อมั่น ักดีต่อการทำธุรกิจร่วมกัน

- เป็นการสร้างทูทางมนุษย์ผู้ร่วมงานได้เรียนรู้บริหารระบบธุรกิจด้วยตนเอง สามารถเกิดภูมิปัญญาในตัวบุคคล ทำให้ชุมชนพร้อมรุกคืบขยายอาชีพออกสู่ความเป็นสากล

3. ธุรกิจสู่ความเข้มแข็งยั่งยืน การจัดการความรู้ทำให้องค์ความรู้สูงขึ้นโดยลำดับ การขยายของอาชีพจึงเป็นการทำงานที่มีภูมิคุ้มกัน โอกาสของความเสี่ยงในด้านต่างๆ ต่ำลง ดังนั้นความน่าจะเป็นในการขยายอาชีพจึงประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง เพราะมีการจัดการความรู้ ยกระดับความรู้ นำไปใช้และปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลทำให้ธุรกิจเข้มแข็ง ยั่งยืนได้ เพราะรู้จักและเข้าใจตนเองตลอดเวลา

การจัดทำแผนปฏิบัติการ (P)

การจัดทำแผนปฏิบัติการทางอาชีพ เป็นการดำเนินการที่มีองค์ประกอบร่วม ดังนี้

1. เหตุการณ์หรือขั้นตอนการทำงาน ซึ่งจะบอกว่าเหตุการณ์ใดควรทำพร้อมกัน หรือควรทำทีหลัง เป็นการลำดับขั้นตอนในแต่ละกิจกรรมให้เป็นแผนการทำงาน

2. ระยะเวลาที่กำหนดว่าในแต่ละเหตุการณ์ จะใช้เวลาได้ไม่เกินเท่าไร เพื่อออกแบบการใช้ปัจจัยดำเนินงานให้สัมพันธ์กัน

3. ปัจจัยนำเข้าและแรงงานเป็นการระบุปัจจัยนำเข้า และแรงงานในแต่ละเหตุการณ์ว่าควรใช้เท่าไร

การจัดทำแผนปฏิบัติการทางอาชีพ มักจะนิยมใช้ผังการไหลของงานมาใช้ออกแบบการทำงานให้มองเห็นความสัมพันธ์ร่วมระหว่างเหตุการณ์ ระยะเวลา ปัจจัยนำเข้าและแรงงานจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้จัดการได้ขับเคลื่อนการทำงานสู่ความสำเร็จได้ ดังนั้น ในการออกแบบแผนปฏิบัติ

งาน จำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ที่สรุปได้ในรูปของเอกสารขั้นตอนการทำงานมาคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้เกิดแผนปฏิบัติการ

ตัวอย่าง วิธีดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพดินไร้ทนเหนียว

1. ศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพดิน มีกิจกรรมที่ต้องทำ 5 กิจกรรม ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพดิน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีเหตุที่ต้องทำ และเกี่ยวข้องดังนี้
 - เก็บตัวอย่างเดิม
 - ส่งตัวอย่างดินให้กองเกษตรเคมี กรมวิชาการเกษตรวิเคราะห์
 - รวบรวมผลการวิเคราะห์
 - ศึกษาผลวิเคราะห์วางแผนตัดสินใจกำหนดพืชที่ต้องผลิต
2. การไถพรวนหน้าดิน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีเหตุการณ์ที่ต้องทำและเกี่ยวข้อง ดังนี้
 - ไถบุกเบิกด้วยผ่าน 3 ระยะ
 - ไถแปรด้วยผ่าน 7 ระยะ
 - ไถพรวนให้ดินละเอียดด้วยโรตารี
3. การเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีเหตุการณ์ที่ต้องทำ และเกี่ยวข้อง ดังนี้
 - การหว่านปุ๋ยหมัก
 - หว่านเมล็ดปุ๋ยพืชสด
 - บำรุงรักษาปุ๋ยพืชสดและวัชพืชให้งอกงาม
 - ไถพรวนสับปุ๋ยพืชสดให้ขาดคลุกกลงดิน
4. การหมักสังเคราะห์ดิน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีเหตุการณ์ที่ต้องทำ และเกี่ยวข้องดังนี้
 - ให้จุลินทรีย์ เร่งการย่อยสลาย
 - ตรวจสอบการย่อยสลาย
5. การสร้างประสิทธิภาพดิน ผลการวิเคราะห์พบว่ามีเหตุการณ์ที่ต้องทำ และเกี่ยวข้อง ดังนี้
 - ใส่จุลินทรีย์ไมโครโคโรไลซ่า เพื่อย่อยหินฟอสเฟต สร้างฟอสฟอรัสให้กับดิน
 - จัดร่องคลุมหน้าดินด้วยฟางข้าวเพื่อป้องกันความร้อน รักษาความชื้นและการเคลื่อนย้ายธาตุอาหารในดิน

2. วิเคราะห์ปริมาณงาน ลักษณะงาน กำหนดการใช้เครื่องจักรกล ปัจจัยการทำงานและ
แรงงาน

3. วิเคราะห์งานกำหนดระยะเวลาของความล้มเหลวของแต่ละเหตุการณ์ และสรุประยะเวลา
ทั้งหมดของกระบวนการ

การทำงานตามแบบแผนปฏิบัติการ (D)

การทำงานตามแผนปฏิบัติการของผู้รับผิดชอบ ยังใช้วงจรเดมมิ่ง เช่นเดียวกันโดย เริ่มจาก

P : ศึกษาเอกสารแผนปฏิบัติการให้เข้าใจอย่างรอบคอบ

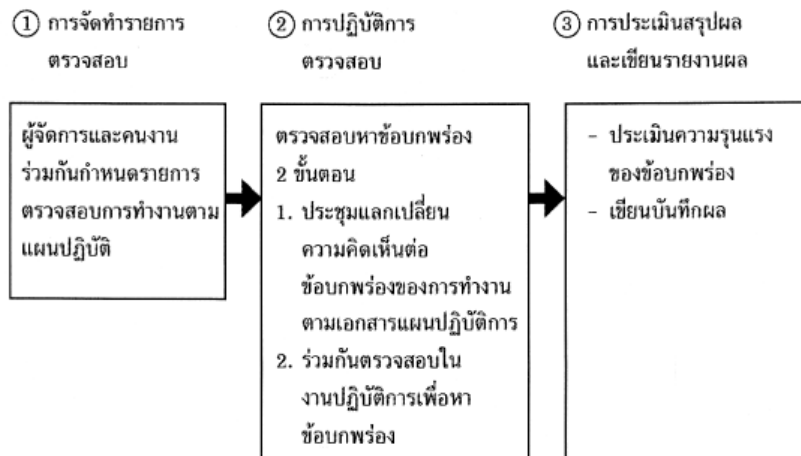
D : ทำตามเอกสารขั้นตอนให้เป็นไปตามข้อกำหนดทุกประการ

C : ขณะปฏิบัติการต้องมีการตรวจสอบทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามข้อกำหนด

A : ถ้ามีการทำผิดข้อกำหนด ต้องปฏิบัติการแก้ไขให้เป็นไปตามข้อกำหนด

การตรวจสอบหาข้อบกพร่อง (C)

เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการปฏิบัติการใช้ความรู้ สร้างความเข้มแข็ง ยั่งยืน โดยมี รูปแบบการตรวจ
ติดตามข้อบกพร่องดังนี้

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนจัดทำแผนปฏิบัติการอาชีพของตนเองโดยใช้วงจรเต็มมิ่ง (สมมุติอาชีพได้)

1. การจัดแผนปฏิบัติการ (P)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การทำงานตามแผนปฏิบัติการ (D)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. การตรวจสอบหาข้อบกพร่อง (C)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การปฏิบัติการแก้ไขและพัฒนา (A)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง : การให้ผู้เรียนจัดทำแนวคิดการประเมินความเป็นไปได้ด้วยตนเองนี้ มีจุดประสงค์ เพื่อฝึกทักษะการประยุกต์ใช้ทฤษฎีความรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการกับประสบการณ์ของตนเอง ให้เป็นกรอบแนวคิดของตนเอง และเข้าใจภารกิจการประเมินความเป็นไปได้อย่างแจ่มแจ้ง

1. กรอบแนวคิดการประเมินความเป็นไปได้ของตนเอง

.....

.....

.....

.....

2. รายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของกรอบแนวคิด

.....

.....

.....

.....

3. เป้าหมายการประเมิน (มีอะไรบ้าง)

.....

.....

.....

.....

.....

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

.....

.....

.....

5. วิธีการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่องที่ 6 การตัดสินใจขยายอาชีพด้วยการวิเคราะห์ศักยภาพ

จากการที่ผู้เรียนได้ศึกษา เรื่องที่ 1 ภารกิจเพื่อความมั่นคงในการทำธุรกิจ ประกอบด้วยเรื่องย่อย ๆ คือ บทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อธุรกิจ การบริหารทรัพยากรดำเนินธุรกิจ การบริหารการผลิต การจัดการส่งมอบ และการวิจัยพัฒนา ซึ่งเน้นเฉพาะการบริหารจัดการของตัวผู้ประกอบการเอง และเรื่องที่ 2 การวัดและประเมินผลความมั่นคงในอาชีพ ซึ่งต้องเรียนรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบการวัดและประเมินผลความมั่นคงในอาชีพ วิธีการวัดผลและประเมินผลความมั่นคงในอาชีพ และการแปรผลการประเมินตนเองเป็นการหาข้อสรุปว่าจะดำเนินการขยายอาชีพหรือไม่ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงยิ่งขึ้น ผู้ประกอบการ ควรพิจารณาวิเคราะห์ศักยภาพในการขยายอาชีพ 5 ด้านด้วย ดังนี้

1. ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่
2. ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ
3. ศักยภาพของภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละพื้นที่
4. ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่
5. ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

1. ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้ แม่น้ำ ลม คลอง อากาศ แร่ธาตุต่าง ๆ ทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดใช้แล้วหมดไป เช่น แร่ธาตุต่าง ๆ บางชนิดมนุษย์สามารถสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้ เช่น ป่าไม้ เมื่อมนุษย์ตัดไปใช้ประโยชน์แล้วก็สามารถปลูกทดแทนขึ้นใหม่ได้ ดังนั้น การขยายอาชีพต้องพิจารณาว่าทรัพยากรที่จะต้องนำมาใช้ในการขยายอาชีพในพื้นที่มีหรือไม่ มีเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ประกอบการต้องพิจารณาใหม่ว่าจะขยายอาชีพที่ตัดสินใจเลือกไว้หรือไม่ หรือพอจะจัดหาได้ในพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งผู้ประกอบการต้องเสียค่าขนส่งจะคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ เช่น ตัดสินใจจะขยายอาชีพจากเดิมเลี้ยงสุกร 100 ตัว ต้องการเลี้ยงเพิ่มเป็น 200 ตัว ซึ่งเพิ่มอีกเท่าตัว จะต้องพิจารณาว่า อาหารสุกรหาได้ในพื้นที่หรือไม่ เช่นรำข้าวในพื้นที่มีพอเพียงที่จะเลี้ยงสุกรที่เพิ่มขึ้นหรือไม่

2. ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ

ในแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกัน เช่น ประเทศไทยภาคกลางมีอากาศร้อนภาคใต้มีฝนตกเป็นเวลานาน ภาคเหนือมีอากาศเย็น โดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรมขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศเป็นส่วนใหญ่ เช่น ในพื้นที่มีการปลูกลิ้นจี่ ลำไย อยู่แล้วและมีผลผลิตออกมากในฤดูกาล ทำ

ให้ราคาตกต่ำต้องการถนอมให้เป็นลำไยตากแห้ง เพื่อให้ได้ราคาดี ดังนั้น ต้องพิจารณาว่าในช่วงนั้นมีแสงแดดพอเพียงที่จะตากลำไยได้หรือไม่

3. ศักยภาพของภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละพื้นที่

สภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ของแต่ละพื้นที่จะแตกต่างกัน เช่น เป็นภูเขา เป็นที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม แต่ละพื้นที่มีผลต่อการขยายอาชีพ เช่น การจัดหาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในพื้นที่ต้องพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในภูมิประเทศนั้นๆ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้หรือไม่ หรือต้องการขยายสาขาร้านอาหารแปดไปอีกสถานที่หนึ่งก็ต้องพิจารณาทำเล ที่ตั้งแห่งใหม่ว่าจะขยายกาแพได้หรือไม่

4. ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่

แต่ละพื้นที่ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมีศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน ดังนั้นแต่ละพื้นที่สามารถนำเอาสิ่งเหล่านี้มาใช้เป็นอาชีพได้ เช่น เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเข้าชมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน หรือพาชิมวิถีชีวิต อาจขยายอาชีพโดยเพิ่มจำนวนรอบที่เข้าชมให้พอเพียงกับตลาดเป้าหมาย

5. ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของมนุษย์ที่เป็นภูมิปัญญาทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน ด้านการประกอบอาชีพต่างๆ ในพื้นที่นั้นๆ เมื่ออาชีพนั้นมีความมั่นคงในพื้นที่นั้นๆ แล้วอาจจะขยายไปพื้นที่อื่นๆ การกระจายความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ ก็สามารถทำได้ โดยการอบรมผู้สนใจในความรู้นั้นๆ ให้สามารถนำไปขยายยังพื้นที่อื่นๆได้

ผู้ประกอบการที่มีอาชีพมั่นคงโดยผ่านการพัฒนาจนกระทั่งเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายก็สามารถขยายธุรกิจให้กว้างขวาง โดยการเพิ่มปริมาณ หรือขยายสาขาให้มากขึ้นได้ โดยนำศักยภาพทั้ง 5 ด้านมาช่วยประกอบการพิจารณาด้วย

กิจกรรมที่ 5

จากการที่ผู้เรียนศึกษาศักยภาพ 5 ด้าน เพื่อขยายอาชีพมาแล้ว ให้วิเคราะห์ศักยภาพ 5 ด้านในอาชีพที่ตัดสินใจขยายอาชีพที่สนใจว่าจะขยายอาชีพได้อย่างไร เพื่อให้อาชีพนั้นมีความเป็นไปได้ลงในแบบบันทึก

แบบบันทึก ต้องการขยายอาชีพ.....

ที่	ศักยภาพ 5 ด้าน	ที่ต้องการ/สอดคล้องกับอาชีพ	ปริมาณ		ไม่มี	หมายเหตุ
			พอ	ไม่พอ		
1	ทรัพยากรธรรมชาติ					
2	ภูมิอากาศ					
3	ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง					
4	ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต					
5	ทรัพยากรมนุษย์					

สรุปผลการตัดสินใจ

ให้เลือกรายอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. ตัดสินใจเลือกขยายอาชีพ และให้อธิบายเหตุผลความเป็นไปได้ที่จะขยายอาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ตัดสินใจไม่ขยายอาชีพ เนื่องจาก

.....

.....

.....

.....

.....

เรื่องที่ 7 ทักษะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการขยายอาชีพ

ลักษณะบ่งชี้ความสำเร็จของการเรียนรู้

1. ประเมินประสิทธิภาพตัดสินใจยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจและจำแนกบทบาทหน้าที่ของนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีได้
3. ปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว

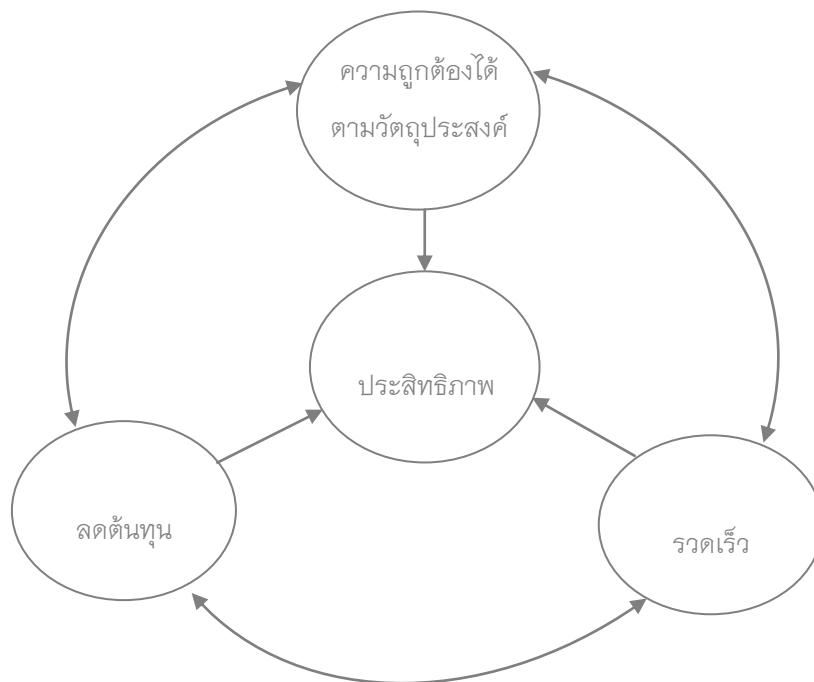
แผนปฏิบัติการเรียนรู้

ลักษณะบ่งชี้ความสำเร็จของการเรียนรู้	กิจกรรม	การวัดผล ประเมินผล	สื่อการเรียนรู้
1. ประเมินประสิทธิภาพตัดสินใจ ยอมรับ หรือ ปฏิเสธนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีได้	เรียนรู้ด้วยตนเอง 1. ผู้เรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีจากเอกสารใบความรู้ 2. ปฏิบัติการประเมินนวัตกรรม	1. ความสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ 2. ประหยัดค่าใช้จ่าย 3. ทำให้งานดำเนินไปอย่างรวดเร็ว	<u>เอกสารหมายเลข 4</u> เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรมเทคโนโลยี

	เทคโนโลยีที่ภาครัฐและเอกชนเสนอให้ใช้		
2. มีความเข้าใจ สามารถจำแนกบทบาท หน้าที่ของนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีได้	เรียนด้วยตนเอง 1. ผู้เรียนนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่ตัดสินใจใช้มาวิเคราะห์ศึกษา บทบาท หน้าที่ เพื่อทราบรายละเอียดและประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องได้ด้วยการศึกษาตัวอย่าง การวิเคราะห์จากเอกสารใบความรู้	1. บอกบทบาท 2. บอกหน้าที่	เอกสารหมายเลข 5 เรื่อง การวิเคราะห์เพื่อจำแนก บทบาทหน้าที่ของ นวัตกรรมเทคโนโลยี
3. ปฏิบัติการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว	เรียนด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนศึกษาขั้นตอนการทำงาน ของนวัตกรรม เทคโนโลยี แล้วทำตาม ตรวจสอบหาข้อบกพร่องของ ตนเองในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี แล้วฝึกการใช้งานจนคล่องแคล่ว	1. ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี อย่างคล่องแคล่ว	-

ใบความรู้ เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรม เทคโนโลยี

กรอบความคิด

จากแผนภูมิสามารถอธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพมีองค์ประกอบรวมอย่างน้อย 3 องค์ประกอบ คือ (1) ความถูกต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ (2) มีความรวดเร็ว และ (3) สามารถลดต้นทุนรายจ่ายได้ นอกจากนี้ในแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกัน หากนำกรอบแนวคิดนี้มาอธิบายกับ ประสิทธิภาพของนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีอาจจะสรุปได้ว่า

ประสิทธิภาพของนวัตกรรม เทคโนโลยีการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถทำงานได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และมีของเสียน้อย
2. ประหยัดค่าใช้จ่าย
3. ทำงานได้รวดเร็ว

ประเมินการทำงานให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของเทคโนโลยี

การประเมินความสามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของนวัตกรรม เทคโนโลยี ผู้เรียนต้องคิด ลักษณะบ่งชี้ความสำเร็จ และตัวชี้วัดความสำเร็จด้วยตนเอง ดังตัวอย่างนี้

ตัวอย่าง การประเมินการทำงานให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์

องค์ประกอบการประเมิน	ลักษณะบ่งชี้ความสำเร็จ	เกณฑ์ชี้วัดความสำเร็จของงาน
1. การทำได้ตาม วัตถุประสงค์	1. ผลงานที่นวัตกรรม เทคโนโลยี ทำได้	1. ความสามารถขั้นต่ำที่ยอมรับได้ ร้อยละ 90 ของเนื้องาน
2. ความเสียหายของ ผลงาน	2. ผลงานที่เสียหายหรือไม่ผ่าน คุณภาพ	2. ความเสียหายขั้นสูงสุดที่ยอมรับ ได้ร้อยละ 5 ของงาน

จากตัวอย่างเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้เห็นรูปธรรมจึงขอยกตัวอย่างการกำหนดเกณฑ์การประเมินการทำงานได้ถูกต้องของนวัตกรรม เทคโนโลยี ดังนี้

ตัวอย่าง การประเมินเทียบเคียงค่าใช้จ่ายนวัตกรรม เทคโนโลยี

เป้าหมาย : พรวนดินให้ละเอียดบนพื้นที่ 3 ไร่ ให้แล้วเสร็จไม่เกิน 6 ชั่วโมง (1 วัน)

ใช้แรงงานคน ชุด พรวนด้วยจอบ	ใช้เครื่องจอบหมุนแบบเดินตามเครื่องยนต์ 5 แรงม้า
<p>1. <u>ราคานวัตกรรมเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องใช้คน 15 คน ค่าแรงงาน 1 คน/200 บาท/วัน ต้องจ่ายค่าแรงงาน 3,000 บาท 	<p>1. <u>ราคานวัตกรรมเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - รถพรวนแบบเดินตามราคาคันละ 40,000 บาท ทำงานได้ 4,000 ชั่วโมง คิดค่าใช้จ่ายชั่วโมงละ 100 บาท - พื้นที่ขนาด 3 ไร่ ใช้เวลาทำงาน 3 ชั่วโมง ต้องเสียค่าใช้จ่าย 300 บาท
<p>2. <u>ค่าใช้จ่ายระหว่างการใช้งาน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องดีเซลกำลัง 15 ขวด 150 บาท - น้ำมัน 50 บาท รวม 200 บาท 	<p>2. <u>ค่าใช้จ่ายระหว่างใช้งาน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 3 ชั่วโมง ขนาด 6 ลิตร เป็นเงิน 180 บาท - ค่าใบมีดพรวนเสียหาย ประมาณ 300 บาท - ค่าแรงคนงาน 1 คน 200 บาท รวม 680 บาท
<p>รวมรายจ่ายทั้งหมด 3,200 บาท</p>	<p>รวมรายจ่ายทั้งหมดเป็นเงิน 980 บาท</p>
<p>4. <u>ลดรายจ่ายจากเดิม</u></p> <p>ค่าใช้จ่ายโดยแรงงานคน 3,200 บาท</p> <p>ค่าใช้จ่ายโดยเครื่องจอบหมุนแบบเดินตาม 980 บาท</p> <p>จึงสามารถลดรายจ่ายได้ 2,220 บาท</p>	

ประเมินความรวดเร็ว

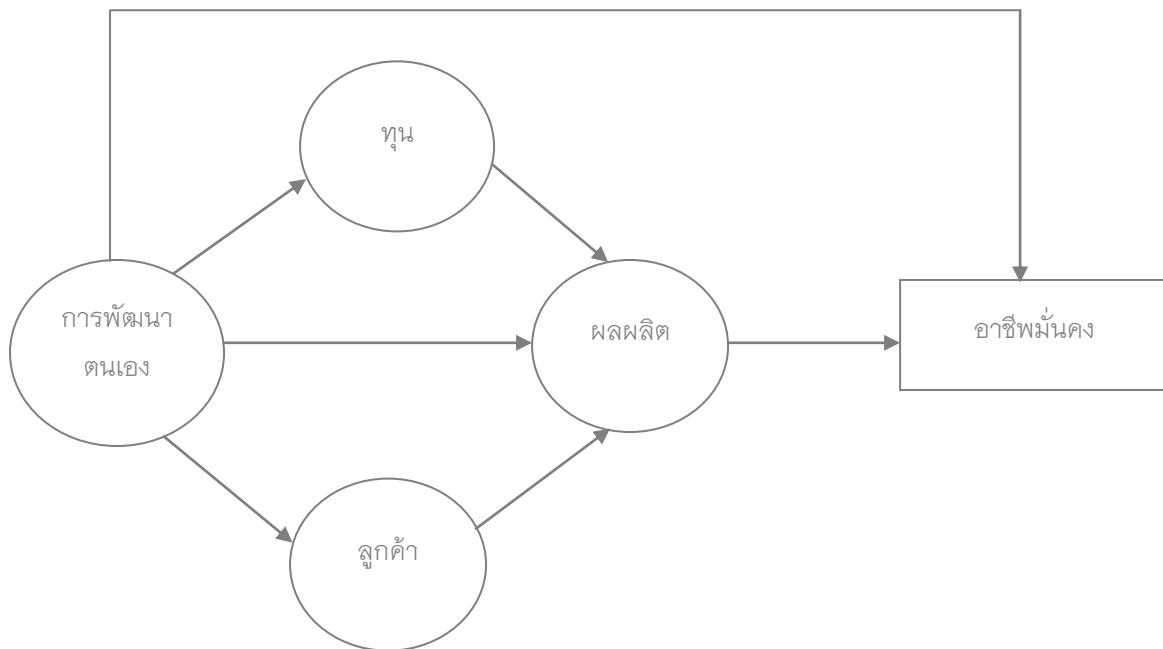
เป็นการประเมินเทียบเคียงหรือเปรียบเทียบระหว่างการใช้เวลาทำงานจากนวัตกรรมเทคโนโลยีที่จะนำเข้ากับนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ใช้อยู่เดิม ดังตัวอย่าง การพรวนดินการใช้แรงงานคนกับเครื่องจักรกลขนาดเล็ก พบว่า เครื่องจักรกลขนาดเล็กพรวนดิน ใช้เวลาเพียง 3 ชั่วโมง แต่แรงงานคนจะต้องใช้เวลาถึง 6 ชั่วโมง ต้องพบกับความยุ่งยากในการจัดการคนให้ทำงานไปตามเป้าหมาย

สรุป

การตัดสินใจนำนวัตกรรม เทคโนโลยีเข้ามาใช้ประกอบอาชีพ จำเป็นต้องประเมินให้มองเห็น เหตุผลการนำเข้ามา ความคุ้มค่า และศักยภาพในการเป็นภูมิคุ้มกันให้อาชีพมั่นคงยั่งยืน จึงต้องมีการประเมินด้วยองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านและตัวแปรร่วมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแสวงหา ความรู้ข้อมูลให้มากที่สุดที่จะใช้ประเมินตัดสินใจ ดังนั้น การประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรม เทคโนโลยี จึงเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานบนฐานความรู้

ใบความรู้ เรื่อง ความหมายและลักษณะองค์ประกอบในขอบข่ายอาชีพ

องค์ประกอบในระบบอาชีพ

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในระบบอาชีพ

จากแผนภูมิความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในระบบอาชีพ มีองค์ประกอบที่สำคัญและส่งผล กระทบความมั่นคงของอาชีพ 4 องค์ประกอบด้วยกันคือ (1) ทุน (2) ผลผลิต (3) ลูกค้า และ (4) การเรียนรู้พัฒนาตนเองของสถานประกอบการ

ทุน

ในการประกอบอาชีพ การจัดการทุนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทุนจะต้องผันแปรสำคัญต่อความมั่นคงของอาชีพ ทุนมีหลายประเภทที่ผู้ประกอบการอาชีพ จะนำเข้ามาบูรณาการใช้ลงทุนประกอบการ เช่น

1. เงินทุน ได้มาจากการออม จากการสะสมทุน จากการกู้ยืมสถาบันการเงิน
2. ทุนที่ดิน เป็นที่ตั้งสถานประกอบการ เป็นฐานการผลิตที่จะต้องมีการจัดการให้การใช้ที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทุนทางสิ่งแวดล้อม เช่น การเกษตรอินทรีย์ ตั้งบนพื้นที่ป่าเขาโดยล้อม ทำให้ได้ความชื้นและปุ๋ยธรรมชาติมาตามลม และไหลมากับน้ำฝน ทำให้ลดต้นทุนเกี่ยวกับปุ๋ยหมักและจุลินทรีย์ลงได้

ผลผลิต

เป็นตัวเป้าหมายการประกอบอาชีพที่จะต้องมีความมาตรฐาน ข้อกำหนดในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปลายลักษณ์อักษร ในรูปของค่านิยมที่ยอมรับกันทั่วไปที่ผู้ผลิตจะต้องทำให้ได้ตามมาตรฐานในการจัดการให้เกิดผลผลิตมีองค์ประกอบร่วมอยู่หลายประการ เช่น

1. คุณภาพผลผลิต ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ค่านิยมของลูกค้า
2. กระบวนการผลิต ต้องสามารถลดต้นทุนได้
3. การจัดการผลผลิตส่งมอบให้ลูกค้าในสภาพที่มีคุณภาพให้มากที่สุด
4. ความปลอดภัยของผลผลิต

ลูกค้า

เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพราะถ้าไม่มีลูกค้าก็จะไม่เกิดการหมุนเวียนทางรายได้ รูปแบบเศรษฐกิจจะเป็นการทำเพื่ออยู่เพื่อกิน แบ่งปันกันในชุมชน ประเทศชาติคงไม่มีรายได้มาพัฒนาประเทศ การประกอบอาชีพจึงให้ความสำคัญกับลูกค้าที่จะต้องสร้างความผูกพันที่ดีต่อกันและขยายวงกว้างออกไป ทำให้ผลผลิตจำหน่ายได้ปริมาณสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ยั่งยืนของอาชีพส่วนบุคคลและสังคมประเทศชาติ

การพัฒนาตนเอง

การประกอบอาชีพธุรกิจ ผู้ประกอบอาชีพจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์สภาพการผลิต การตลาด การลงทุน ค่านิยม นวัตกรรมเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้สามารถจัดการพัฒนาธุรกิจให้ก้าวหน้าสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพให้เติบโตขึ้นไม่ให้อาชีพตกต่ำและตายลง

ตัวอย่างที่ 1 อาชีพเขียนป้ายประกาศถ้าพัฒนาตนเองไม่ใช้คอมพิวเตอร์และอิงค์เจ็ทก็ยังสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ แต่ถ้าหากไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและเรียนรู้อาชีพเขียนป้ายประกาศก็จะตายลงทั้งหมดแล้ว

ตัวอย่างที่ 2 ร้านโชห่วยที่เรียนรู้พัฒนาตนเอง วิจัยระบุสินค้าจำเป็นของคนในชุมชน ต้องใช้ประจำและจำนวนมาก แล้วจัดร้านใหม่บรรจุสินค้าที่จำเป็น ทำให้ร้านค้าไม่รกรุงรัง ถ้าหากราคาขายที่เป็นจริงไม่เอาเปรียบ คนในชุมชนก็เต็มใจซื้อไม่เสียเวลาไปศูนย์การค้าที่ต้องมีการเดินทาง ร้านโชห่วยที่ไม่เรียนรู้พัฒนาตนเอง จึงตายไปจากท้องถิ่น

ใบความรู้ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (เกี่ยวเนื่องกับรายวิชาที่ผ่านมา)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เชื่อว่า คนไทยสามารถพัฒนาศักยภาพการคิด การกระทำให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสร้างเศรษฐกิจแก้ปัญหาความยากจนด้วยการสร้างลักษณะนิสัยประจำให้เป็นบุคคลที่จะทำอะไรต้องคิดหาเหตุผล คิดตัดสินใจระบบความพอดีสำหรับตนเองหรือชุมชน กำหนดแนวทางสร้างภูมิคุ้มกันให้กับอาชีพที่จะทำ เรียนรู้ สร้างความรอบรู้ให้กระจ่างพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจของบุคคล สามารถสร้างความพอเพียงอยู่ดีมีสุข และก้าวถึงความมั่งมีศรีสุข ดำรงชีวิตอย่างพอเพียงเกื้อกูลสังคมได้

การเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ การคิด การกระทำ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะมุ่งเน้นองค์ประกอบแห่งคุณค่า 5 ประการ คือ

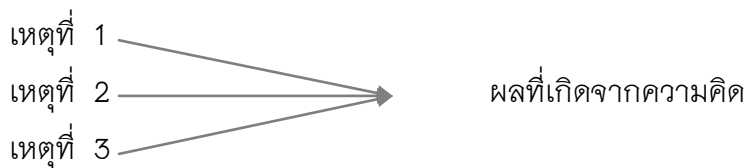
1. การพัฒนาทักษะการคิดหาเหตุผล
2. การพัฒนาทักษะการคิดตัดสินใจระบบความพอดีสำหรับตนเองและชุมชน
3. การพัฒนาทักษะการคิดกำหนดแนวทางสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเรื่องที่จะทำ
4. การพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้และสรุปองค์ความรู้ในเรื่องที่จะทำ
5. การพัฒนาเจตคติเพื่อการคิดการกระทำให้เกิดคุณค่าในคุณธรรมและจริยธรรม

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการนำองค์ประกอบแห่งคุณค่า 5 ประการไปบูรณาการกับเหตุการณ์สาระที่นำเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยการนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระบุลักษณะปฏิสัมพันธ์ที่น่าจะเกิดขึ้นเป็นข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจกำหนดแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ

การวัดผลประเมินผล ความสำเร็จของการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควรจะเป็นการประเมินตนเองเพื่อการพัฒนา เพราะผลสำเร็จของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน จึงเป็นการวัดผล ประเมินผล เพื่อบอกตนเองว่า ขณะนี้เราอยู่ตรงไหน แล้วเราพอหรือยัง มิใช่การตัดสินใจว่าเก่งกว่าใคร

ความหมายและลักษณะองค์ประกอบแห่งคุณค่า 5 ประการ

ความมีเหตุผล หมายถึง การที่เราจะทำอะไร เราจะต้องศึกษาว่าอะไรเป็นเหตุและลักษณะผลที่เกิดเป็นอย่างไรด้วยการจำแนกออกให้ได้ว่า ถ้าเราต้องการให้เกิดอะไร มีอะไรเป็นเหตุที่ทำให้เกิด

ความพอดี หมายถึง สิ่งที่เราจะทำได้มีความพอดีอยู่ตรงไหนที่เราสามารถเข้าถึงได้จริง อย่างไม่ทุกข์ยากเดือดร้อนมากนัก ซึ่งเป็นเรื่องของเอกตบุคคลดังตัวอย่าง

ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การกำหนดแนวทางการจัดการป้องกันความเสียหาย ได้แก่ การออมสะสมทุนเพื่อป้องกันสภาพคล่องทางการเงินและเป็นทุนขยายกิจกรรม เมื่อได้จังหวะเวลาที่เหมาะสมมาถึง การสร้างศรัทธาให้ลูกค้ายอมรับไม่ทอดทิ้งเลิกซื้อขายกับเรา การสร้างคุณภาพผลผลิตให้ลูกค้าเชื่อถือได้ว่า ผลผลิตที่ซื้อคุณภาพแน่นอน การสร้างความรักภักดีต่อคนร่วมงานให้มีความรู้สึกทำงานอยู่กับเรามีชีวิตปลอดภัยมีอยู่มีกินแน่นอน

ความรู้ หมายถึง เมื่อเราคิดหาเหตุหาผลว่าเราจะทำอะไรแล้วคิดตัดสินใจว่าควรทำอะไร จะพอดีกับสภาพที่เป็นจริงและเข้าถึงได้ ดังนั้น เมื่อตัดสินใจได้และทำจริงเราจำเป็นต้องเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ตรวจสอบความรู้จนกระจ่างบูรณาการเข้ากับประสบการณ์ของตนเอง สรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อใช้ดำเนินการจริงได้

คุณธรรม หมายถึง ความคิด เจตนาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพเป็นไปอย่างมีคุณค่า สอดคล้องกับศีลธรรม กฎระเบียบ ข้อกำหนด และไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคม

สรุป

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องของความรู้สึก ความมุ่งมั่น การรู้ทันและเข้าใจในสิ่งที่จะทำ คิดสร้างสรรค์และรับรู้โลกกว้าง เพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงในสังคม ชุมชนของงาน และก้าวเข้าสู่โลกแห่งการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระบบทุนนิยมได้อย่างมีสติปัญญา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ปฏิเสธทุนนิยม แต่จะใช้พลังแห่งสติปัญญา พัฒนาคณะบุคคล สังคม ชุมชน ร่วมกัน สร้างทุนนิยมใหม่ นำพาประเทศเข้าสู่ความเป็นมหาอำนาจแห่งสันติสุขที่มั่นคงยั่งยืน

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และตรวจกับเฉลยท้ายเล่ม

1. การขยายขอบข่ายอาชีพ หมายถึง
 - ก. ทำอาชีพใหม่
 - ข. ประกอบอาชีพเพิ่มจากอาชีพเดิม
 - ค. กิจกรรมอาชีพที่มีอยู่สามารถขยายออกเป็นขอบข่ายอาชีพ
 - ง. การประกอบอาชีพพร้อมกันหลายอาชีพและสามารถขยายสาขาได้

2. ตัวอย่างอาชีพปลูกพืชอินทรีย์ที่เป็นอาชีพหลักสามารถขยายขอบข่ายไปเป็น อาชีพใด
 - ก. การปลูกพืชหมุนเวียน
 - ข. การจัดการเตียงเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 - ค. การส่งเสริมอาชีพอิสระสำหรับบุคคล
 - ง. ประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับเครือข่ายการเกษตร

3. เหตุผลของการขยายขอบข่ายอาชีพเนื่องจาก
 - ก. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
 - ข. ปัญหาของประชากรในแต่ละประเทศ
 - ค. สภาพปัญหาทางด้านการประกอบการ
 - ง. สภาพความต้องการของผู้บริโภคที่ไม่เพียงพอ

4. การกำหนดแนวทางการขยายอาชีพผลจากทางใดมาเป็นตัวกำหนด
 - ก. ผลจากการเรียนรู้
 - ข. ผลจากการวิเคราะห์
 - ค. ผลจากการทดลองศึกษา
 - ง. ผลจากการค้นคว้าก่อนทำการทดลอง

5. การขยายขอบข่ายจากการสร้างและพัฒนาเครือข่ายจากอาชีพ เช่น
 - ก. สร้างธุรกิจขนมหวานเยลลี่
 - ข. แฟรนไชส์ ขายสี่ล้อหมีเที่ยว
 - ค. ศูนย์กลางรับซื้อและขายส่งมะพร้าว
 - ง. จัดบริการท่องเที่ยวพักผ่อน ชิมสวนผลไม้

6. การขยายอาชีพจากตลาด ได้แก่
 - ก. เฟรนชายด์ไอส์กรีมวอลล์
 - ข. สร้างธุรกิจเครือข่ายนาข้าวอินทรีย์
 - ค. การบริการท่องเที่ยว กินอาหารเกษตรอินทรีย์
 - ง. เป็นศูนย์กลางรับซื้อและขายส่งมะพร้าว น้ำหอมภายใต้การควบคุมคุณภาพ

7. การขยายอาชีพจากการส่งเสริมสุขภาพ อนามัย หมายถึง
 - ก. การเรียนรู้ระบบนิเวศ ความพอเพียงไร่นาสวนผสม
 - ข. การสร้างเครือข่ายนาข้าวอินทรีย์โดยรวมกลุ่มสมาชิก
 - ค. การจัดบริการท่องเที่ยวพักผ่อน กินอาหารเกษตรอินทรีย์
 - ง. การจัดบริการสถานพักผ่อนอาหารธรรมชาติไร้สารพิษ แบบ Home Stay

8. ปัจจัยในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย
 - ก. เงินทุน แรงงาน
 - ข. เงินทุน แรงงาน ตลาด
 - ค. แรงงาน ทุน อุปกรณ์ การจัดการ
 - ง. แรงงาน ทุน อุปกรณ์ ตลาด และการจัดการ

9. การจัดการตลาด ได้แก่
 - ก. ผู้บริโภค ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย
 - ข. ผู้บริโภค ผู้ผลิต และจำหน่าย
 - ค. แหล่งขาย ผู้ซื้อ ผู้ผลิต การส่งเสริมการขาย
 - ง. แหล่งขาย การส่งเสริมการตลาด ระบบการเงิน

10. การแสวงหาความรู้โดยวิธีใดบ้าง “กรณีตัวอย่างการการแสวงหาความรู้เรื่องการพัฒนาคุณภาพดิน”
 - ก. จากการอ่านตำรา หรือเอกสารวิชาการ
 - ข. จากการไปพบผู้รู้ของจริง ฟัง สังเกต และสัมผัส
 - ค. จากการทบทวนประสบการณ์ของตนเอง
 - ง. จากทุกวิธีที่กล่าวมา

11. ภารกิจในสร้างความมั่นคงในอาชีพเป็นสิ่งที่ต้องสร้างด้วยตนเอง มีภารกิจใดบ้าง
 - ก. บทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อธุรกิจ
 - ข. การบริหารทรัพยากรดำเนินธุรกิจ
 - ค. การบริหารการผลิต
 - ง. ไม่มีข้อใดผิด

12. การทำแผนปฏิบัติการทางอาชีพ ข้อใดคือองค์ประกอบรวมที่ถูกต้อง
 - ก. การปฏิบัติงานพร้อมปัจจัยเข้า
 - ข. เหตุการณ์หรือขั้นตอนการทำงาน
 - ค. การกำหนดแรงงานในแต่ละเหตุการณ์
 - ง. ระยะเวลาที่ไม่สามารถกำหนดเหตุการณ์

13. การบริหารการผลิต หมายถึง
 - ก. ควบคุมระยะเวลาการทำงาน
 - ข. การจัดส่งเอกสารส่งมอบ
 - ค. การตรวจสอบคัดเลือกผลิตภัณฑ์
 - ง. การควบคุมการดำเนินงานให้เกิดผลในกิจกรรมที่บริหาร

14. การบริหารทรัพยากร หมายถึง
 - ก. บทบาทหน้าที่ของเจ้าของธุรกิจ
 - ข. ผลที่เกิดจากการจัดการ
 - ค. หน้าที่ควบคุมการใช้ทรัพยากร
 - ง. การบริหารจัดการองค์กร

15. การวิจัยพัฒนาอาชีพ หมายถึง
 - ก. การค้นคว้าข้อมูลวิธีการและสรุปผลให้อาชีพเจริญ
 - ข. การสำรวจกิจกรรมของอาชีพเพื่อขยายงานอาชีพ
 - ค. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาอาชีพ
 - ง. การประเมินธุรกิจในแต่ละปีเพื่อทราบถึงผลประกอบการ

16. รูปแบบการขยายอาชีพ มีตัวแปรร่วมดังนี้
 - ก. แรงงาน
 - ข. สภาพแวดล้อม
 - ค. การบริหารจัดการ
 - ง. ปัจจัยนำเข้าการผลิต

17. การตัดสินใจในธุรกิจ เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ใด
 - ก. ผู้จัดการธุรกิจ
 - ข. ผู้ร่วมกิจการ
 - ค. เจ้าของธุรกิจ
 - ง. พนักงานธุรกิจ

18. ลักษณะใดที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จของการเรียนรู้
- ก. สามารถดำเนินธุรกิจได้เป็นอย่างดี
 - ข. สามารถบริหารจัดการธุรกิจให้มั่นคงยิ่งขึ้น
 - ค. สามารถสรุปผลการประเมินบ่งชี้ข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขและพัฒนาได้
 - ง. สามารถประเมินความเป็นไปได้ของตนเองโดยใช้การติดตามผล
19. เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหาในรายวิชาช่องทางขยายอาชีพ แล้วนักศึกษาจะต้องปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างไร
- ก. เตรียมตัวใช้ความรู้ในการสอบปลายภาค
 - ข. นำความรู้ไปประกอบอาชีพ
 - ค. ศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติมจากสื่อและแหล่งเรียนรู้อื่น
 - ง. ทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้
20. รายวิชาช่องทางขยายอาชีพ เป็นรายวิชาที่ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านใด
- ก. ทางด้านการตลาด
 - ข. ทางการตัดสินใจในงานอาชีพ
 - ค. รู้จักการวิเคราะห์ลักษณะงาน ขอบข่ายงาน ปัจจัยการนำไปสู่งานอาชีพ
 - ง. เรียนด้านอาชีพเฉพาะทางเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการ

แบบฝึกหัด การปฏิบัติการตรวจสอบระบบการสร้างความมั่นคง

คำชี้แจง ให้นักศึกษาแต่ละคนได้ใช้ประสบการณ์เชิงประจักษ์มานึกคิดว่า เพื่อความเข้มแข็งในอาชีพเราควรมีภารกิจและกิจกรรมอะไรบ้าง

ภารกิจหรือความมั่นคงในอาชีพ	กิจกรรมที่ควรจะมีสำหรับตนเองรายละเอียด
1. บทบาทหน้าที่เจ้าของธุรกิจ
2. การบริหารทรัพยากรดำเนินการ
3. การบริหารการผลิต
4. การจัดการส่งมอบ
5. การวิจัยพัฒนา
6. อื่น ๆ ตามที่ผู้เรียนเห็นว่าควรจะมี

แบบฝึกหัดส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (การบ้าน)

1. ให้ผู้เรียนจัดทำรายงาน 1 เล่ม เกี่ยวกับแผนการขยายอาชีพของเกษตรกรเพื่อให้อยู่ได้ในเศรษฐกิจสังคมปัจจุบัน ประกอบด้วย
 - 1.1 รูปแบบการขยายอาชีพ(วาดFlow Chart) ตัวอย่างหน้า 13
 - 1.2 วิเคราะห์และประเมินการนำเทคโนโลยีมาใช้จะทำให้คุ้มค่าหรือไม่ เพราะอะไร
- ลองศึกษาจากการประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรม เทคโนโลยี หน้า 24

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการมีอาชีพ
 - ก. ทำให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว
 - ข. ทำให้เสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีมีความรับผิดชอบ
 - ค. ช่วยสร้างสรรคความเจริญให้แก่สังคมและประเทศชาติ
 - ง. ช่วยเวียนการใช้ทรัพยากรเพื่อสนองความต้องการได้มาก

2. ข้อใดเป็นกลุ่มอาชีพใหม่ที่กำหนดเพื่อสามารถแข่งขันกีฬาในเวทีโลก
 - ก. กลุ่มอาชีพด้านการเกษตร
 - ข. กลุ่มอาชีพด้านบริหารจัดการและบริการ
 - ค. กลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์
 - ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

3. ห้างร้าน ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์สโตร์ ร้านสะดวกซื้อเป็นกลุ่มอาชีพด้านใด
 - ก. ด้านอุตสาหกรรม
 - ข. ด้านพาณิชยกรรม
 - ค. ด้านบริหารจัดการและบริการ
 - ง. ด้านความคิดสร้างสรรค์

4. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปัจจุบันเป็นฉบับที่เท่าใด
 - ก. ฉบับที่ 10 ข. ฉบับที่ 11
 - ค. ฉบับที่ 12 ง. ฉบับที่ 13

5. ข้อใดเป็นองค์ประกอบของอาชีพ
 - ก. การจัดการการผลิต
 - ข. การจัดการการตลาด
 - ค. การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพการผลิต และการตลาด
 - ง. ข้อ ก และ ข ถูก

6. ประเทศใดต่อไปนี่ที่ไม่ได้จัดว่ามีอาชีพอาชีพระดับโลก
 - ก. สหรัฐอเมริกา ข. อังกฤษ
 - ค. ญี่ปุ่น ง. อียิปต์

7. การกำหนดแนวทางขยายอาชีพไม่จำเป็นต้องยึดเหตุผลทางด้านใด
 - ก. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
 - ข. สภาพแวดล้อมทางการศึกษา
 - ค. สภาพแวดล้อมทางสังคม
 - ง. สภาพแวดล้อมทางสิ่งแวดล้อม

8. ข้อใดเป็นองค์ประกอบของหลักการขยายอาชีพที่เป็นความคิดรวบยอด
 - ก. ปัจจัยนำเข้าเพื่อการขยายอาชีพ
 - ข. ปัจจัยนำออกเพื่อการขยายอาชีพ
 - ค. กระบวนการผลิต
 - ง. ข้อ ก และ ค

9. กิจกรรมต่อเนื่องจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้คือกิจกรรมใด
 - ก. การประยุกต์ใช้ความรู้
 - ข. การสรุปองค์ความรู้
 - ค. การกำหนดหัวข้อความรู้
 - ง. การแสวงหาความรู้

10. ข้อใด ไม่ใช่ หลักการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาอาชีพ
 - ก. การพัฒนาตนเองตามแนวพระราชดำริ
 - ข. การพัฒนาตนเองตามแนวพุทธศาสนา
 - ค. หลักการครองเรือน
 - ง. คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ

11. ข้อใดเป็นการขยายขอบข่ายอาชีพจากการตลาด
 - ก. ธุรกิจแปรรูปหมูจากฟาร์มหมูของตนเอง
 - ข. ธุรกิจป้อนหมักจากซี่หมู
 - ค. ศูนย์กลางรับซื้อและขายส่ง
 - ง. เฟรนชาย
12. ในเวทีโลกได้กำหนดกลุ่มอาชีพใหม่ไว้กี่กลุ่ม
 - ก. 4 กลุ่ม
 - ข. 5 กลุ่ม
 - ค. 6 กลุ่ม
 - ง. 7 กลุ่ม
13. ข้อใด ไม่ใช่ กลุ่มอาชีพใหม่
 - ก. ด้านการเกษตร
 - ข. ด้านอุตสาหกรรม
 - ค. ด้านความคิดสร้างสรรค์
 - ง. ด้านประติมากรรม
14. ข้อใดเป็นวิธีการแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการที่ถูกต้อง
 - ก. อ่าน บันทึก สรุปรูป
 - ข. ฟัง สรุปรูป แก้ไข
 - ค. สังเกต สรุปรูป ปรับปรุง
 - ง. ฟัง บันทึก แก้ไข
15. “ต้องมุ่งมั่นทำงานด้วยความซื่อสัตย์และมีคุณธรรม” เป็นหลักการพัฒนาตนเองตามแนวพระราชดำริ ในข้อใด
 - ก. การสร้างสรรค์และพัฒนา
 - ข. การวางแผนในการทำงาน
 - ค. การรู้จักประยุกต์ใช้
 - ง. การมีสติและสงบสำรวม
16. ข้อใดคือ การขยายอาชีพ
 - ก. ฟาร์มหมู CP
 - ข. สร้างธุรกิจป้อนหมักจากซี่หมู
 - ค. เพาะเห็ดนางฟ้า
 - ง. ปลุกยางพารา
17. ข้อใด ไม่ใช่ การขยายขอบข่ายอาชีพด้านการท่องเที่ยว
 - ก. จัดบริการท่องเที่ยวพักผ่อน
 - ข. ท่องเที่ยวชมผลไม้
 - ค. ท่องเที่ยวรับประทานอาหารธรรมชาติปลอดสารพิษ
 - ง. โฮมสเตย์เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน
18. ข้อใดจัดอยู่ในกลุ่มอาชีพใหม่ด้านบริการจัดการ
 - ก. บริการที่ปรึกษาด้านอสังหาริมทรัพย์
 - ข. การเลี้ยงสัตว์
 - ค. การทำเกษตรอินทรีย์
 - ง. คลินิกรักษาโรคทั่วไป
19. การสร้างธุรกิจการทำปุ๋ยชีวภาพจากฟาร์มหมูที่มีอยู่เดิมเป็นการขยายขอบข่ายอาชีพด้านใด
 - ก. ด้านอุตสาหกรรม
 - ข. ด้านการเกษตร
 - ค. ด้านการบริหารจัดการ
 - ง. ด้านความคิดสร้างสรรค์
20. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลของการขยายขอบข่ายอาชีพ
 - ก. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
 - ข. สภาพแวดล้อมทางสังคม
 - ค. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศ
 - ง. สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

